

Uzasadnienie braku potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Koźuchów na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030”

Sporządzono na podstawie art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm. zwana dalej ustawą ooś.).

1) Charakter działań przewidzianych w dokumentach, o których mowa w art. 46 i 47 ust. 1 ustawy ooś:

a) stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć

Przedmiotowy projekt Programu kwalifikuje się do projektu dokumentów wymienionych w art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś. Zgodnie z przedstawionymi poniżej przesłankami, realizacja postanowień Programu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000, o czym mowa w art. 48 ust. 1 ustawy ooś. Ponadto działania wynikające z Programu będą realizowane w granicach administracyjnych jednej gminy. Dla przedmiotowego projektu Programu istnieje zatem możliwość odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W Programie wskazano następujące zadania:

- Wymiana / modernizacja systemów grzewczych.
- Remont ul. 3 Maja, dz. nr 433 oraz 417 obręb geodezyjny 2 m. Koźuchów.
- Remont drogi wewnętrznej na dz. nr 428/1 obręb geodezyjny 1 m. Koźuchów.
- Edukacja mieszkańców w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi na poziomie gospodarstwa domowego.
- Przebudowa pompowni wody w m. Czciradz.
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Koźuchowie przy ul. Żagańskiej wraz z modernizacją przepompowni ścieków w ul. Kwiatowej i przebudową kanalizacji w ul. Hoża, Krętej i Piaskowej.
- Budowa lokalnego punktu tłocznego wraz z rurociągiem tłocznym w m. Czciradz, gmina Koźuchów.
- Budowa kanalizacji sanitarnej w systemie grawitacyjno-ciśnieniowym z przepompownią ścieków w ul. Dworcowej oraz modernizacja istniejącej przepompowni ścieków w ul. Spółdzielczej w Koźuchowie.
- Budowa szczelnego zbiornika na nieczystości ciekłe oraz przydomowej oczyszczalni ścieków.
- Likwidacja zbiorników na nieczystości ciekłe.
- Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.
- Likwidacja dzikich wysypisk śmieci i wdrażanie działań zapobiegających ich powstawaniu.

- Nasadzenia roślinności.
- Doposażenie jednostek straży pożarnej (OSP).

Realizacja zadań ma na celu poprawę stanu środowiska na terenie gminy i nie wpłynie znacząco negatywnie na środowisko, w tym na znajdujące się na terenie gminy formy ochrony przyrody.

Planowane w ramach Programu zadania nie należą do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zadania z zakresu infrastruktury drogowej i sieci kanalizacyjnej dotyczą inwestycji do 1 km. Pozostałe z zadań również nie należą do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko ani do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

b) powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach

Cele wskazane w Programie wynikają z obowiązujących aktów prawnych, programów wyższego rzędu oraz dokumentów planistycznych na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym. Powiązanie przedmiotowego Programu z dokumentami strategicznymi i programowymi przedstawiono w rozdziale 6 Programu.

c) przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska

W Programie określono cele, kierunki interwencji i zadania zmierzające do zapewnienia zrównoważonego rozwoju i wsparcia wdrażania prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska. Realizacja planowanych zadań wpłynie na ograniczenie emisji powierzchniowej zanieczyszczeń, ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego, wzrost świadomości społecznej na temat gospodarowania wodami, poprawę stanu i dostępu do infrastruktury wodno-ściekowej, zapewnienie sprawnego systemu gospodarki odpadami, ochronę i poprawę stanu zasobów przyrodniczych, a także zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizację skutków w przypadku wystąpienia awarii.

d) powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

Realizacja założeń Programu ma na celu ochronę środowiska i podniesienie jakości życia mieszkańców z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.

Zdiagnozowanymi problemami z zakresu ochrony środowiska są m.in.: przekroczenie wartości normatywnej w przypadku ozonu – celu długoterminowego, zły stan wód powierzchniowych i podziemnych, niewystarczający stan infrastruktury kanalizacyjnej i obecność zbiorników bezodpływowych, występowanie osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi, niewystarczający stopień usunięcia wyrobów azbestowych na terenie gminy.

Realizacja ujętych w Programie zadań ma na celu: poprawę jakości powietrza atmosferycznego, poprawę klimatu akustycznego, racjonalizację korzystania z wód, prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej, zapewnienie systemu gospodarki odpadami zgodnego z wymaganiami KPGO, zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych oraz zapewnienie ochrony przed awariami i zagrożeniami naturalnymi.

Brak realizacji założeń Programu spowoduje:

- pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego poprzez pogłębienie problemu niskiej emisji,
- pogorszenie klimatu akustycznego i zwiększenie liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywne natężenie dźwięku,
- pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych, poprzez m.in. zwiększenie ładunku zanieczyszczeń wprowadzanych do wód,
- degradację gleb,
- zwiększenie liczby mieszkańców narażonych na niekorzystne działanie promieniowania elektromagnetycznego,
- zmniejszenie różnorodności biologicznej cennych przyrodniczo terenów,
- pogorszenie zdrowia i jakości życia mieszkańców.

2) Rodzaj i skala oddziaływania na środowisko, w szczególności:

a) prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań.

Wymiana / modernizacja systemów grzewczych będzie miała bezpośredni i pośredni, długoterminowy, pozytywny wpływ na ochronę klimatu, powietrza oraz zdrowia ludzi i innych organizmów żywych. Negatywne oddziaływanie będzie przejściowe i związane będzie z pracami montażowymi wewnątrz obiektów. Uciążliwości, jakie wystąpią, dotyczą osób korzystających z obiektów lub pracujących w obiektach, w których dokonywana będzie wymiana/ modernizacja źródeł ciepła.

Zadania dotyczące edukacji mieszkańców w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi na poziomie gospodarstwa domowego wpłyną na wzrost świadomości mieszkańców i w długiej perspektywie będą wiązać się z pozytywnym oddziaływaniem na wody, ludzi, rośliny i zwierzęta.

Likwidacja zbiorników na nieczystości ciekłe będzie następowała w konsekwencji budowy sieci kanalizacyjnej, co wpłynie pozytywnie na stan gleby i wód.

Realizacja programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest polega na demontażu, odbiorze i utylizacji wyrobów zawierających azbest, co wiąże się z pozytywnym oddziaływaniem po realizacji zadania. W celu bezpiecznej dla roślin, zwierząt i ludzi realizacji działań w tym zakresie należy odpowiednio przeprowadzić proces demontażu, transportu oraz utylizacji. Decyzja o usuwaniu wyrobów zawierających azbest powinna wynikać z kontroli stanu wyrobów, z której następnie sporządza się ocenę stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest. Na podstawie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest należy zaplanować ich usunięcie i odbiór wyłącznie przez podmioty uprawnione z zachowaniem wszystkich środków ochrony dla ludzi i otoczenia.

Likwidacja dzikich wysypisk śmieci i wdrażanie działań zapobiegających ich powstawaniu wywiera pozytywny wpływ na wszystkie komponenty środowiska.

W celu ochrony zasobów przyrodniczych gminy planowane są nasadzenia roślin, co wpłynie pozytywnie bezpośrednio na zwierzęta i rośliny, a pośrednio na wody, powietrze i ludzi. Realizacja nie będzie wiązała się z oddziaływaniem negatywnym.

Doposażenie jednostek straży pożarnej (OSP) ulepszy prowadzenie akcji ratowniczych na wypadek wystąpienia zagrożenia dla ludzi, ale również wpłynie na poprawę stanu bezpieczeństwa w gminie. Pośrednio na etapie eksploatacji wyposażenia pozytywnie wpłynie na zasoby przyrodnicze, w tym rośliny, zwierzęta, krajobraz i dobra materialne, w związku z możliwością zabezpieczenia przed skutkami awarii.

Zadania dotyczące remontu ulic, dróg wewnętrznych, przebudowy i budowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej wiążą się z emisją pyłów i hałasu w związku z pracą urządzeń i sprzętu budowlanego. Hałas powstający na etapie budowy charakteryzuje się dużą dynamiką zmian natężenia, wynikającą z typu prowadzonych w danym momencie robót, ma charakter lokalny i okresowy. W fazie budowy oddziaływanie przedsięwzięcia określa się jako krótkotrwałe i odwracalne. W celu zmniejszenia uciążliwości związanych z emisją hałasu, prace wykonawcze należy prowadzić w porze dnia, w przedziale czasu od godziny 6:00 do godziny 22:00. W porze dnia, ze względu na dużo większy poziom tła akustycznego roboty budowlane nie są odczuwane jako uciążliwe. W wyniku realizacji zadań drogowych powstanie nowa nawierzchnia, co spowoduje zmniejszenie emisji hałasu i polepszenie warunków akustycznych na etapie eksploatacji. Polepszenie jakości jezdni względem stanu obecnego nie powinno spowodować znaczącego wzrostu liczby pojazdów poruszających się po przedmiotowym układzie drogowym. W porównaniu do stanu istniejącego, drogi nie będą stanowić źródła ponadnormatywnej uciążliwości akustycznej. Powstała infrastruktura wodno-kanalizacyjna na etapie eksploatacji nie będzie powodowała wzrostu emisji hałasu. Krótkotrwała emisja substancji do powietrza na etapie wykonywania zadań wiąże się z powstawaniem pyłów w wyniku prowadzonych robót ziemnych. Ponadto, źródłem emisji substancji do powietrza są także procesy spalania paliw w silnikach maszyn i urządzeń pracujących na budowie. Z uwagi na fakt, że emisje te mają charakter miejscowy i okresowy oraz ustaną po zakończeniu prac budowlanych, należy je uznać za pomijalne. Celem ograniczenia uciążliwości w tym zakresie, plac budowy powinien być utrzymywany w stanie ograniczającym wtórne pylenie. Przedsięwzięcia należą do źródeł o niedużej emisji substancji do powietrza. Skala oddziaływania na stan jakości powietrza będzie niewielka. Prace należy prowadzić w taki sposób, aby minimalizować ilość powstających odpadów. Odpady należy gromadzić w specjalnie wyznaczonych miejscach - zabezpieczonych przed dostępem osób postronnych, na utwardzonej nawierzchni, w warunkach zabezpieczających przed przedostawaniem się do środowiska gruntowo-wodnego substancji szkodliwych, np. w oznaczonych pojemnikach czy kontenerach. Następnie odpady należy przekazać podmiotom posiadającym stosowne pozwolenia w zakresie gospodarki odpadami. Realizacja przedsięwzięć wiąże się z powstawaniem nieczystości ciekłych o charakterze ścieków bytowych wytwarzanych przez pracowników budowy. Podczas wykonywania prac budowlanych należy stosować sprzęt w pełni sprawny oraz spełniający wymogi dopuszczające go do użytku i prowadzić kontrolę techniczną układów paliwowych używanych maszyn. W przypadku awaryjnych napraw sprzętu budowlanego oraz tankowania, czynności należy prowadzić w przeznaczonych do tego celu miejscach, na terenie utwardzonym, z zabezpieczeniem środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem. Plac budowy należy wyposażyć w sorbenty, a w przypadku przedostania się zanieczyszczeń do gruntu lub wód bezzwłocznie podjąć działania zmierzające do usunięcia skutków i przyczyn awarii. Baza materiałowo-sprzętowa powinna być zlokalizowana w specjalnie wyznaczonym do tego miejscu, na szczelnej i utwardzonej nawierzchni, poza terenami występowania wód gruntowych w dobrze przepuszczalnych utworach piaszczysto żwirowych oraz poza terenami stagnowania wód roztopowych

w okresie wiosennym. Miejsca składowania substancji podatnych na migrację wodną należy wyścielić materiałami izolacyjnymi, np. geowłókniną z dodatkowym przykryciem separacyjnym, teren budowy należy wyposażyć w urządzenia sanitarne ze szczelnym, bezodpływowym zbiornikiem do gromadzenia ścieków bytowych. W trakcie prowadzenia prac ziemnych nie można dopuszczać do zanieczyszczenia wykopów w szczególności substancjami ropopochodnymi, a po zakończeniu prac ziemnych grunt należy zagęścić do warunków pierwotnych, aby nie dopuścić do tworzenia się stref uprzywilejowanego przepływu wody po zasypaniu wykopów. W celu minimalizacji wpływu drogi na środowisko gruntowo-wodne na etapie eksploatacji drogi, wody opadowe lub roztopowe należy odprowadzać powierzchniowo na tereny przyległe, bez powodowania szkody na działkach sąsiadujących. Ponadto należy ograniczyć do niezbędnego minimum stosowanie środków do eliminacji śliskości nawierzchni oraz stosować środki o składzie chemicznym możliwie najmniej uciążliwym dla środowiska. Aby nie dopuścić do zanieczyszczenia gruntu, należy zachować środki ostrożności podczas prac izolacyjno-antykorozyjnych prowadzonych z wykorzystaniem substancji chemicznych. Przedsięwzięcia nie spowodują negatywnego wpływu na znajdujące się w sąsiedztwie ujęcia wód oraz nie przewiduje się negatywnego wpływu inwestycji na stan jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych. Realizacja przedsięwzięć będzie wiązała się z chwilowym oddziaływaniem na krajobraz. Wpływ w tym zakresie będzie wynikiem lokalizacji zaplecza budowy oraz pracy sprzętu budowlanego. Będzie to jednak oddziaływanie krótkotrwałe i odwracalne, które ustanie po zakończeniu prac wykonawczych. Celem minimalizacji ewentualnego, negatywnego oddziaływania robót prowadzonych w bezpośrednim sąsiedztwie drzew należy zabezpieczyć je przed mechanicznymi uszkodzeniami, a odsłonięte systemy korzeniowe zabezpieczyć przed przesuszeniem i przemarznięciem. Ponadto miejsca składowania materiałów budowlanych oraz postoju ciężkiego sprzętu powinny być wyznaczone poza obrysem rzutu koron drzew. Ponadto celem ograniczenia ewentualnego negatywnego wpływu na płazy oraz inne zwierzęta, na etapie prowadzenia prac ziemnych przed rozpoczęciem prac należy kontrolować wykopy, a uwięzione w nich zwierzęta niezwłocznie przenosić w bezpieczne miejsce. Taką samą kontrolę należy przeprowadzić bezpośrednio przed zasypaniem wykopów. Realizacja inwestycji wodno-kanalizacyjnych wiąże się z koniecznością zużycia wody. Wykorzystana woda do przeprowadzenia prób szczelności rurociągów i przepompowni trafi ostatecznie do oczyszczalni ścieków. Ograniczone jest ryzyko wystąpienia katastrofy budowlanej, bowiem przedsięwzięcie nie wiąże się z wystąpieniem poważnych awarii przemysłowych. Inwestycje drogowe bezpośrednio wpłyną pozytywnie na zmniejszenie emisji pyłów z dotychczasowej nawierzchni i poprawę klimatu akustycznego. W sposób pośredni pozytywnie oddziałują także na zdrowie człowieka i na inne organizmy żywe. Ponadto wpłyną na wzrost bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Inwestycje w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną w długiej perspektywie wpłyną na zmniejszenie ryzyka przedostawania się nieczystości ciekłych do gleb i wód powierzchniowych i podziemnych.

Podsumowując, oddziaływanie, które wystąpi w wyniku realizacji planowanych zadań, będzie krótkotrwałe i dotyczy okresu wykonywania prac budowlanych lub montażowych, zasięg oddziaływań ogranicza się do placu budowy oraz miejsc przechowywania materiałów i sprzętu budowlanego. Oddziaływania są odwracalne i ustąpią w chwili zakończenia prac budowlanych. Po ich wykonaniu tereny zostaną przywrócone do stanu pierwotnego. Eksploatacja powstałej infrastruktury i obiektów zapewni poprawę dostępu do niezbędnej infrastruktury technicznej, której celem jest zapobieganie przedostawaniu się do środowiska substancji wpływających na pogorszenie jego stanu. Realizacja

zadań wynikających z Programu przyczyni się do ochrony środowiska, w tym poprawy jakości powietrza, stanu wód i gleb, ochrony zasobów przyrodniczych, a także ochrony zdrowia i życia ludzi i zwierząt oraz ochrony roślin. Żadne z zadań nie zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko i nie wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

b) prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych.

Oddziaływania skumulowane mogą wystąpić w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań przewidzianych do realizacji w ramach Programu. Korzystne dla środowiska naturalnego oraz zdrowia i jakości życia mieszkańców jest także łączenie realizacji poszczególnych prac w obrębie tych samych obiektów przez różnych administratorów, w tym samym czasie – np. podczas modernizacji nawierzchni odcinka drogi można wykonać wszystkie planowane prace na sieciach infrastruktury zlokalizowanych w pasie drogowym.

Nie zidentyfikowano oddziaływań skumulowanych wynikających z realizacji innych programów lub planów na tym terenie w tym samym czasie. Realizacja założeń Programu nie powoduje ryzyka wystąpienia skumulowanego oddziaływania na środowisko ani oddziaływań transgranicznych w trakcie realizacji planowanych zadań, jak i eksploatacji powstałej infrastruktury lub obiektów. Zadania będą realizowane na terenie gminy Koźuchów, a ich oddziaływanie nie będzie wykraczać poza granice gminy. Nie zachodzą przesłanki do przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym.

c) prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska.

Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska, oceniane jest jako bardzo niskie. Wszelkie prace budowlane zlecane są profesjonalnym wykonawcom, posiadającym doświadczenie w danej branży. Wykonawca robót potrafi minimalizować zagrożenia, stosując najnowsze technologie i sprzęt, odpowiednie procedury i przestrzegając zasad BHP, przepisów ochrony środowiska oraz prawa budowlanego. Należy wystrzegać się błędów już na etapie projektowania, a następnie postępować zgodnie z dokumentacją techniczną, przy użyciu dobrej jakości materiałów i właściwej technologii wykonania robót. Dodatkowo wykonawca prac budowlanych musi być przygotowany na sytuacje awaryjne mogące stanowić ryzyko dla zdrowia lub zagrożenie dla środowiska takie, jak: przerwy w dostawie energii, pożar czy rozlanie paliwa lub oleju pochodzących z maszyn.

Wszystkie działania zaplanowane do realizacji w ramach Programu ukierunkowane są na poprawę stanu środowiska na terenie gminy.

3) Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko:

a) obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystanie terenu.

Realizacja inwestycji ani etap eksploatacji powstałej infrastruktury nie wpłynie negatywnie na obszary chronione, w szczególności na siedliska przyrodnicze, gatunki zwierząt i roślin oraz ich siedliska.

W celu uniknięcia nieumyślnego niszczenia siedlisk gatunków przed przystąpieniem do realizacji zadań należy dokonać obserwacji pod kątem występowania gatunków chronionych. Należy unikać prowadzenia prac w okresie lęgowym oraz rozrodczym zwierząt. Powinno się również umożliwić ptakom gniazdowanie, np. poprzez powieszenie budek lęgowych lub pozostawienie/stworzenie miejsc korzystnych do zakładania gniazd. Należy również dołożyć wszelkiej staranności, aby w trakcie prac budowlanych zapobiegać niekontrolowanemu zmniejszaniu populacji zwierząt żyjących na danym terenie.

Wykorzystywanie sprzętu spełniającego odpowiednie normy i prowadzenia prac zgodnie z przepisami, przyczyni się do zmniejszenia emisji szkodliwych substancji. Kompensacja przyrodnicza w przypadku realizacji inwestycji drogowych związana jest z prowadzeniem nasadzeń zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych. W celu minimalizacji ewentualnego negatywnego oddziaływania wycinki drzew na ptaki, ich przeprowadzenie powinno być zaplanowane poza sezonem lęgowym.

Inwestycje są planowane ze szczególnym uwzględnieniem i troską o występujące wartościowe obiekty i tereny. W przypadku zaistnienia takiej konieczności, podjęte zostaną działania mające na celu kompensację powstałych szkód poprzez podejmowanie równoważących je działań, prowadzące do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia oraz do zachowania walorów krajobrazowych (np. sadzenie drzew, objęcie opieką stanowisk zagrożonych gatunków roślin i zwierząt, budowa schronień dla ptaków).

W przypadku zadań realizowanych na obszarach posiadających znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, obowiązek uzgadniania wszelkich prac inwestycyjnych ze służbami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków eliminuje wystąpienie negatywnego wpływu zadań na zachowanie dziedzictwa kulturowego.

b) formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym.

Na obszarze gminy Koźuchów znajdują się:

- obszar chronionego krajobrazu Dolina Śląskiej Ochli,
- obszar Natura 2000 „Broniszów” PLH080033,
- pomniki przyrody,
- użytek ekologiczny.

Realizacja planowanych zadań nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na wskazane formy ochrony przyrody.

Z up. BURMISTRZA

Magdalena Zwolińska
SEKRETARZ GMINY